

## แผนป้องกันและแก้ไขปัญหาคูหาทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลาก และแผ่นดินโคลนถล่ม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

\*\*\*\*\*

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาอุทกภัย น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และดินโคลนถล่ม ประจำปี ๒๕ ๖๕ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลบ้าน กอก จึงได้จัดทำแผนเผชิญเหตุขึ้น เพื่อป้องกันอันตราย ในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ ให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนให้มากที่สุด

### เป้าหมายและภารกิจ

๑. เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาคูหาทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลาก และดินโคลนถล่ม มีประสงค์เพื่อเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไม่ให้เกิดขึ้น โดยมาตรการ ตรวจสอบการระดมกำลังของฝ่าย อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ( อปพร. ) รวมทั้งขอสนับสนุนจากส่วนราชการ ารอื่น เพื่อลดการ สูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน หรือของราชการให้เหลือน้อยที่สุด และเมื่อภัยที่เกิดขึ้นได้ผ่าน พ้นไปแล้วจะต้องดำเนินการฟื้นฟูบูรณะความเสียหายต่างๆ ให้เข้าสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

๒. เพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องได้มีโอกาสประสานการดำเนินการ พัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานร่วมกัน สร้างความคุ้นเคยและเพื่อความร่วมมือกันปฏิบัติงาน

๓. เพื่อให้สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมีความตื่นตัวในการช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยอยู่เสมอ

### นิยามศัพท์

“สาธารณภัย ” หมายถึง อัคคีภัย วาตภัย ตลอดจนภัยอื่นอันมีที่มาจากสาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นเกิดจากธรรมชาติ หรือมีผู้กระทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของ ประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือ ของรัฐ

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

- (๑) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๒) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล
- (๓) นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
- (๔) หัวหน้าผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วน ท้องถิ่น สำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

“ผู้อำนวยการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ผู้อำนวยการฝ่ายพลเรือน เขตท้องที่ตามกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันฝ่ายพลเรือน หรือ ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีหน้าที่ อำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

## สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำคัญของท้องถิ่น

### สภาพทั่วไป

#### ประวัติความเป็นมา

ตำบลบ้านกอก เป็นตำบลหนึ่งของ อำเภोजัตร์ส จังหวัดชัยภูมิ แต่แรกเริ่มการตั้งตำบลบ้านกอก พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.๒๔๕๓ มีจำนวนหมู่บ้าน ๑๓ หมู่บ้าน ปัจจุบันการเติบโตของจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น มีกำนันทั้งหมด ๕ คน คนแรกชื่อกำนันหมื่น คนที่สองชื่อกำนันมา คนที่สามชื่อ กำนันสุพจน์ พันธุ์ศักดิ์ตานวัฒณ์ คนที่สี่ชื่อ กำนัน สมพงษ์ ผิวรักษา และคนปัจจุบันชื่อ กำนันชาญชัย เอี่ยมสำอาน

สาเหตุที่ตั้งชื่อบ้านกอกสืบเนื่องมาจากราชภรรยาสมัยก่อนมีลำนํ้าไหลผ่านและมีต้นมะกอกอยู่หลายต้นชาวบ้านที่ไปหาปลาบริเวณนั้นได้อาศัยร่มเงาและลูกมะกอกมารับประทานในชีวิตประจำวัน ชาวบ้านที่อาศัยอยู่บริเวณห้วยกอกจึงตั้งหมู่บ้านและใช้ชื่อหมู่บ้านว่าบ้านกอกมาจนถึงปัจจุบัน

#### ลักษณะที่ตั้ง

ตำบลบ้านกอก ก.เป็นหนึ่ง ในเก้า ตำบลของอำเภोजัตร์ส จังหวัดชัยภูมิ ตั้งอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ ประมาณ ๓๖ กิโลเมตร

**เนื้อที่** ตำบลบ้านกอก มีเนื้อที่ประมาณ ๕๑,๙๙๑ ไร่

#### อาณาเขตติดต่อ

|             |                                   |
|-------------|-----------------------------------|
| ทิศเหนือ    | ติดกับตำบลหนองบัวบาน              |
| ทิศใต้      | ติดกับตำบลหนองบัวบาน              |
| ทิศตะวันออก | ติดกับตำบลหนองบัวใหญ่ , ตำบลวังาม |
| ทิศตะวันตก  | ติดกับตำบลกุดน้ำใส                |

**ลักษณะภูมิประเทศ** ลักษณะภูมิประเทศของตำบลบ้านกอกเป็นพื้นที่สูงโดยทางด้านทิศเหนือสูงกว่าระดับน้ำทะเล ๒๓๐ เมตร ด้านทิศใต้สูงกว่าระดับน้ำทะเล ๒๖๐ เมตร พื้นที่สองด้านมีลักษณะลาดเอียงลงมาทางตอนกลางของตำบล สภาพดินเป็นดินเหนียวปนทรายและมีพื้นที่เป็นดินเค็มบางส่วนโดยหน้าดินถูกชะล้างทำการเกษตรไม่ได้ผลเท่าที่ควรและในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกมีภูมิอากาศแห้งแล้ง มีปริมาณน้ำฝนน้อยในแต่ละปี

#### ลักษณะการปกครอง

ตำบลบ้านกอก แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๓ หมู่บ้าน ดังนี้

|           |                  |             |                          |
|-----------|------------------|-------------|--------------------------|
| หมู่ที่ ๑ | บ้านกอก          | ผู้ใหญ่บ้าน | นายวุฒิสาร เกษมสุข       |
| หมู่ที่ ๒ | บ้านกอก          | ผู้ใหญ่บ้าน | นายรุ่งโรจน์ กลอนค่างพูล |
| หมู่ที่ ๓ | บ้านโนนทอง       | ผู้ใหญ่บ้าน | นายนคร สิงห์ลา           |
| หมู่ที่ ๔ | บ้านลำโรงทุ่ง    | ผู้ใหญ่บ้าน | นายอุบล สิงห์ลา          |
| หมู่ที่ ๕ | บ้านหลุบจิ้ง     | ผู้ใหญ่บ้าน | นายพิษณุ ซาติเผือก       |
| หมู่ที่ ๖ | บ้านมะเกลือ      | ผู้ใหญ่บ้าน | นายวันชัย กุญขุนทด       |
| หมู่ที่ ๗ | บ้านสระสีเหลี่ยม | กำนัน       | นายสุพรรณ ชัยนอก         |

|            |                  |             |                        |
|------------|------------------|-------------|------------------------|
| หมู่ที่ ๘  | บ้านโนนสะอาด     | ผู้ใหญ่บ้าน | นายสมปอง นาคี          |
| หมู่ที่ ๙  | บ้านทุ่งสว่าง    | ผู้ใหญ่บ้าน | นายสมบัติ สีแดง        |
| หมู่ที่ ๑๐ | บ้านคงคาล้อม     | ผู้ใหญ่บ้าน | นายอภิสิทธิ์ มีใส      |
| หมู่ที่ ๑๑ | บ้านโนนทอง       | ผู้ใหญ่บ้าน | นายตรึงจิตร์ น้อยวิเศษ |
| หมู่ที่ ๑๒ | บ้านกอก          | ผู้ใหญ่บ้าน | นายชาญชัย เอี่ยมสำอาน  |
| หมู่ที่ ๑๓ | บ้านมะเกลือ      | ผู้ใหญ่บ้าน | นาย                    |
| หมู่ที่ ๑๔ | บ้านสระสีเหลี่ยม | ผู้ใหญ่บ้าน | นายสมพร ศิวรักษา       |
| หมู่ที่ ๑๕ | บ้านหนองไผ่      | ผู้ใหญ่บ้าน | นาย                    |
| หมู่ที่ ๑๖ | บ้านดงผาสุก      | ผู้ใหญ่บ้าน | นายเด่นรัก จ่าแก้ว     |
| หมู่ที่ ๑๗ | บ้านโนนทอง       | ผู้ใหญ่บ้าน | นาย                    |

### **สภาพทางเศรษฐกิจ**

**การประกอบอาชีพ** ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีการทำนาเป็นหลักซึ่งข้าวนับเป็นพืชเศรษฐกิจและเป็นรายได้หลักของครอบครัว นอกจากนี้ยังมีพืชชนิดอื่น ได้แก่ พริก ข้าวโพด มันสำปะหลัง ฯลฯ และมีการเลี้ยงสัตว์ ไว้เพื่อการบริโภค และจำหน่ายบ้าง ได้แก่ โค สุกร ไก่ เป็นต้น

### **มีหน่วยธุรกิจ**

- บั๊มน้ำมัน และก๊าซ จำนวน ๖ แห่ง
- โรงสีข้าว จำนวน ๙ แห่ง

### **สภาพทางสังคม**

#### **การศึกษา**

- โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๔ โรงเรียน
- โรงเรียนขยายโอกาส จำนวน ๑ แห่ง
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๓ แห่ง
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนของ กศน. จำนวน ๑ แห่ง
- ศูนย์ข้อมูลตำบล จำนวน ๑ แห่ง

#### **สถาบัน และองค์กรทางศาสนา**

- วัด / ที่พักสงฆ์ จำนวน ๘ แห่ง
- มัสยิด จำนวน ๑ แห่ง

#### **การสาธารณสุข**

- สถานีอนามัยประจำตำบล / หมู่บ้าน จำนวน ๒ แห่ง
- อัตราการมี และการใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ ๑๐๐

### **ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน**

- มีป้อมยามตำรวจ ประจำอยู่หมู่ที่ ๒ บ้านกอก ๑ แห่ง
- ศูนย์การรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน จำนวน ๒ แห่ง

### การคมนาคม

- มีถนนทางหลวง หมายเลข ๒๐๑ เส้นทางหลักเข้าสู่กรุงเทพฯ
- มีถนนทางหลวง หมายเลข ๒๑๓/๐ บำเหน็จณรงค์
- ทางหลวง หมายเลข ๒๑๓/๙ หนองบัวระเหว
- สถานีรถไฟจัตุรัส กรุงเทพฯ - หนองคาย
- ถนน รพช. บ้านสระสีเหลี่ยม

### การโทรคมนาคม

- มีโทรศัพท์บ้าน โทรศัพท์มือถือและหอกกระจายข่าว

### การไฟฟ้า

- มีไฟฟ้าใช้ครบทุกหมู่บ้าน

การประปา พื้นที่ตำบลบ้านกอกมีระบบการประปาให้ประชาชนใช้ ๑๒ หมู่บ้าน เฉพาะในเขตหมู่บ้าน

ส่วนเขตรอบนอกหมู่บ้านยังไม่มีน้ำประปาใช้

แหล่งน้ำธรรมชาติ บึง ,หนอง ๓ แห่ง

### แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- อ่างเก็บน้ำบ้านโนนสะอาด
- บ่อบาดาล บ้านสระสีเหลี่ยม
- บ่อน้ำตื้น ๓ แห่ง( หมู่ที่ ๘,๑๕, ๓, ๘, ๙ , )

### ข้อมูลอื่น ๆ

มวลชนจัดตั้ง - อ.พ.ป.ร. ๓ รุ่น จำนวน ๑๓/๑ คน

### ศักยภาพของชุมชน และพื้นที่

- การรวมกลุ่มอาชีพต่างๆ เช่น ทอเสื่อกก กลุ่มป่น กลุ่มจักสาน เป็นต้น

### กลุ่มเป้าหมาย

๑. กลุ่มเป้าหมายที่เป็นพื้นที่เสี่ยงจากการเกิดอุทกภัย อยู่ในพื้นที่ลุ่มบึงละหานและหมู่บ้านที่มีทางน้ำไหลผ่าน

๒. เจ้าหน้าที่หน่วยกู้ภัยและอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ตลอดจนหน่วยกู้ภัยของส่วนราชการ องค์การเอกชน อาสาสมัครมูลนิธิต่างๆ เจ้าหน้าที่ข้อมูลข่าวสาร การแจ้งเหตุ และการประชาสัมพันธ์

## แผนป้องกันและช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย มี ๓ ขั้นตอน ดังนี้

### แผนก่อนเกิดอุทกภัย

- หามาตรการในการป้องกัน อุทกภัย เช่น การให้ความรู้ในการช่วยเหลือตนเอง  
ขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การแจ้งเตือน การติดตามข่าวสารของกรมอุตุนิยมวิทยาให้ทันเหตุการณ์  
อยู่ตลอดเวลาการเปิดทางน้ำไหลผ่านให้สะดวกขึ้น
- การเตรียมการก่อนอพยพ การขนย้ายผู้เจ็บป่วย ผู้สูงอายุ การวางแผนว่าจะอพยพไป  
อยู่ที่ใด หรือการตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว
- แจ้งเตือนภัยให้ ประชาชนผู้ที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยทราบทางหอกระจายข่าว  
ประจำหมู่บ้านหรือเครื่องแบบไร้สายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก โดยเฉพาะผู้สูงอายุ  
ในพื้นที่เสี่ยงภัยทราบล่วงหน้าถึงสถานการณ์อุทกภัยที่อาจจะเกิดขึ้น
- จัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ บุคลากร และงบประมาณ เครื่องใช้ในการ ช่วยเหลือ  
ผู้ประสบอุทกภัยให้พร้อม เช่น เลือชูชีพ เชือกกู้ภัยทางน้ำ

### แผนเผชิญเหตุขณะเกิดภัย

- รับปัญหาความต้องการของ ประชาชน ที่ประสบ อุทกภัย การช่วยเหลือชีวิต  
การเคลื่อนย้าย และให้การบรรเทาช่วยเหลือผู้ประสบ อุทกภัยเบื้องต้น และหากเกินขีดความสามารถ  
ให้รายงานขอรับความช่วยเหลือจากหน่วยงาน ใกล้เคียง โดยด่วน (กรณีเร่งด่วนให้รายงานทางวิทยุ  
สื่อสารหรือทางอื่นโดยทันที)

### แผนการการบูรณะฟื้นฟู

- บรรเทาทุกข์แก่ผู้ประสบสาธารณภัย เช่น การแจกจ่ายเครื่องอุปโภค บริโภค การให้  
การดูแลด้านสุขภาพ การแจกจ่ายยารักษาโรค
- เตรียมการบูรณะฟื้นฟูหลังการเกิดสาธารณภัยในความเสียหาย ๆ ด้าน โดยพิจารณา  
จากความต้องการของผู้ประสบสาธารณภัย และเตรียมการให้ความช่วยเหลือโดยทันทีหลังน้ำลด  
สำรวจความเสียหาย โดยแยกเป็น
  - ความเสียหายสิ่งสาธารณประโยชน์
  - ความเสียหายด้านชีวิตและทรัพย์สิน
  - ความเสียหายด้านการเกษตร
  - ความเสียหายด้านปศุสัตว์และประมง
  - ความเสียหายด้านอื่น ๆ

## ภารกิจในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

### ภารกิจของศูนย์ อปพร.องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

ศูนย์ อปพร .องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีการประชุมชี้แจงถึงภารกิจและหน้าที่ของแต่ละส่วนงาน ให้เกิดความเข้าใจ โดยมีการจัดแบ่งภารกิจเป็น ๕ ภารกิจหลักดังนี้

#### ๑.ภารกิจด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑. มีหน้าที่สนับสนุนและจัดเตรียมกำลังสมาชิก อปพร . ในการป้องกันสาธารณภัยภัยพิบัติต่างๆหรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก การจัดเตรียมความพร้อมในการบรรเทาภัย การดำเนินการกู้ภัย บรรเทาภัยให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
๒. ตรวจตรา สอดส่องสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย เสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย
๓. สำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย พื้นที่รองรับการอพยพ
๔. สำรวจแหล่งน้ำดับเพลิง เครื่องมือ เครื่องใช้ในการป้องกันภัย
๕. จัดเตรียม ซ่อมบำรุงเครื่องมือ และอุปกรณ์ ยานพาหนะสำหรับการป้องกันภัยและการกู้ชีพให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอ
- ๓/ ปฏิบัติงานเมื่อเกิดภัย ระงับและบรรเทาสาธารณภัย การช่วยเหลือผู้ตกอยู่ในอันตรายผู้อพยพ และผู้ประสบภัย
๔. ร่วมวางแผนและจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติการซ้อมป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก และร่วมซ้อมแผนป้องกันภัยร่วมกับฝ่ายต่างๆ
- ๔/ ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร .องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกมอบหมาย

#### ๒.ภารกิจด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย

- ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อยมีหน้าที่สนับสนุนและจัดเตรียมกำลังสมาชิก อปพร . ในการรักษา ความสงบเรียบร้อย การรักษาความปลอดภัย โดยมีภารกิจดังนี้
๑. ดำเนินการรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชนหมู่บ้านโดยทั่วไป
  ๒. รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การจัดระเบียบการจราจร ในกรณีเกิดอุทกภัยหรือภัยพิบัติต่างๆที่เกิดขึ้นในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก
  ๓. สนับสนุนและร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการป้องกันการโจรกรรมก่ออาชญากรรมในพื้นที่ประสบภัย
  ๔. ร่วมซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร่วมกับฝ่ายต่างๆ
  - ๓/. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร .องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกมอบหมาย

### ๓.ภารกิจด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

มีหน้าที่ สนับสนุนและจัดเตรียมกำลังสมาชิก อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในการช่วยเหลือ ผู้ประสบอุทกภัย การดูแลและเคลื่อนย้ายผู้เจ็บป่วย และการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย โดยมีภารกิจดังนี้

๑. จัดหาเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องอุปโภคบริโภค และเวชภัณฑ์ ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยและผู้ที่ได้รับอันตรายหรือบาดเจ็บ
๒. ร่วมช่วยเหลือในการอพยพผู้ประสบภัย ด้านการรักษาพยาบาล การอนามัย การจัดระเบียบภายในสถานที่รองรับการอพยพ
๓. ร่วมประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในการบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัย
๔. สำรวจจำนวนผู้ประสบภัย และความเสียหายเบื้องต้น รายงานผู้บังคับบัญชาทราบ
๕. จัดเตรียมสถานที่ในการช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเบื้องต้น
๖. ร่วมสงเคราะห์ ช่วยเหลือการแจกจ่ายอาหาร และสิ่งของหรือถุงยังชีพแก่ผู้ประสบภัย
๗. ร่วมซ่อมแซมป้องกันภัย การช่วยเหลือการรักษาพยาบาล และการเคลื่อนย้ายร่วมกับฝ่ายต่างๆ
๘. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร .องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกมอบหมาย

### ๔.ภารกิจด้านปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย

มีหน้าที่เป็นหน่วยเผชิญเหตุ( First Responder Unit) ประจำองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกหรือประจำศูนย์ อปพร .ปฏิบัติงานกู้ชีพ กู้ภัยเบื้องต้นในกรณีเกิดภัยพิบัติหรืออุบัติเหตุทางถนนให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัย และการช่วยเหลือให้การปฐมพยาบาล รวมทั้งเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัยได้อย่างปลอดภัยได้อย่างปลอดภัย รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการสามารถให้การสนับสนุนหน่วยงานในพื้นที่หรือหน่วยงานข้างเคียงที่มีพื้นที่ติดต่อกันในการทำงานกู้ชีพได้อย่างรวดเร็ว

### ๕.ภารกิจด้านการสนับสนุน

๑. มีสเตอร์เตือนภัย มีหน้าที่เฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัย
- ๒ งานสื่อสาร มีหน้าที่สื่อสารข้อมูลกับหน่วยงานต่างๆเมื่อเกิดเหตุสาธารณภัย
- ๓ งานกิจกรรม มีหน้าที่การจัดกิจกรรมสนับสนุนต่างๆอย่างต่อเนื่อง
- ๔ งานสวัสดิการ มีหน้าที่ดูแลช่วยเหลือสมาชิก อปพร.
- ๕ งานประชาสัมพันธ์ข่าวสาร การแจ้งเตือนภัยทางหอกระจายข่าวหรือเสียงไร้สาย

# การปฏิบัติเมื่อเกิดภัยทางธรรมชาติ

ภัยพิบัติ หมายถึง สิ่งที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่เข้าไปคุกคามโดยการทำลายป่าไม้หรือแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ ทำให้ธรรมชาติเสียสมดุลจนเกิดภัยพิบัติต่างๆ ภัยธรรมชาติมีมากมาย

## วิธีป้องกันวาตภัย

- ติดตามสภาวะอากาศ พังค้ำเตือนจากกรมอุตุนิยมวิทยาสม่ำเสมอ
- สอบถาม แจ้งสภาวะอากาศร้ายแก่กรมอุตุนิยมวิทยา
- ซ่อมแซม อาคารให้แข็งแรง เตรียมป้องกันภัยให้สัตว์เลี้ยงและพืชผลการเกษตร
- ฝึกซ้อมการป้องกันภัยพิบัติ เตรียมพร้อมรับมือ และวางแผนอพยพหากจำเป็น
- เตรียมเครื่องอุปโภค บริโภค ไฟฉาย แบตเตอรี่ วิทยุกระเป๋าคำเตือนตามข่าวสาร
- เตรียมพร้อมอพยพเมื่อได้รับแจ้งให้อพยพ

## วิธีป้องกันภัยจากอุทกภัย

- ควรติดตามฟังข่าวอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาสม่ำเสมอ เมื่อใดที่กรมอุตุนิยมวิทยาเตือนให้อพยพ ทุกคนและสัตว์เลี้ยงควรรีบอพยพไปอยู่ในที่สูง อาคารที่มั่นคงแข็งแรง
- ถ้าอยู่ที่ราบให้ระมัดระวังน้ำป่าหลาก จากภูเขาที่ราบสูงลงมา กระแสน้ำจะรวดเร็วมาก ควรสังเกตเมื่อมีฝนตกหนักติดต่อกันบนภูเขาหลาย ๆ วัน ให้เตรียมตัวอพยพขนของไว้ที่สูง
- ถ้าอยู่ริมน้ำให้เอาเรือหลบเข้าฝั่งไว้ในที่จะใช้งานได้ เมื่อเกิดน้ำท่วม เพื่อการคมนาคม ควรมีการวางแผนอพยพว่าจะไปอยู่ที่ใด พบกันที่ไหน อย่างไร
- กระแสน้ำหลากจะทำลายวัสดุก่อสร้าง เส้นทางคมนาคม ต้นไม้ และพืชไร่ ต้องระวัง กระแสน้ำพัดพาไป อย่าขับรถยนต์ฝ่าลงไปใ้ในกระแสน้ำหลาก แม้นถนนก็ตาม อย่าลงเล่นน้ำ อาจประสบอุบัติเหตุอื่น ๆ อีกได้
- หลังจากน้ำท่วม จะเกิดโรคระบาดในระบบทางเดินอาหารทั้งคนและสัตว์ ให้ระวังน้ำบริโภค โดยต้มให้เดือดเสียก่อน

## วิธีป้องกันภัยจากแผ่นดินไหว

- เตรียมเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็น เช่น ถ่านไฟฉาย ไฟฉาย อุปกรณ์ดับเพลิง น้ำดื่ม น้ำใช้อาหารแห้ง ไว้ใช้ในกรณีไฟฟ้าดับหรือกรณีฉุกเฉินอื่น ๆ
  - จัดหาเครื่องรับวิทยุ ที่ใช้ถ่านไฟฉายหรือแบตเตอรี่ สำหรับเปิดฟังข่าวสารคำเตือน คำแนะนำ และสถานการณ์ต่าง ๆ
  - เตรียมอุปกรณ์นิรภัย สำหรับการช่วยชีวิต
  - เตรียมยารักษาโรค และเวชภัณฑ์ให้พร้อมที่จะใช้ในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
  - จัดให้มีการศึกษาถึงการปฐมพยาบาล เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ หรืออันตรายให้พ้นขีดอันตรายก่อนที่จะถึงมือแพทย์
  - จัดตำแหน่งของวาล์ว เปิด-ปิดน้ำ ตำแหน่งของสะพานไฟฟ้า เพื่อตัดตอนการส่งน้ำ และไฟฟ้า
  - ยึดเครื่องเรือน เครื่องใช้ไม้สอย ภายในบ้าน ที่ทำงาน และในสถานศึกษาให้ความมั่นคง
- แน่นอนว่า ไม่โยกเยกโคลงเคลงไปทำความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน

- ไม่ควรวางสิ่งของที่มีน้ำหนักมาก ๆ ไว้ในที่สูง เพราะอาจร่วงหล่นมาทำความเสียหายหรือเป็นอันตรายได้

- เตรียมการอพยพเคลื่อนย้าย หากถึงเวลาที่จะต้องอพยพ
- วางแผนป้องกันภัยสำหรับครอบครัว ที่ทำงาน และสถานที่ศึกษา มีการชี้แจงบทบาทที่สมาชิกแต่ละบุคคลจะต้องปฏิบัติ มีการฝึกซ้อมแผนที่จัดทำไว้ เพื่อเพิ่มลักษณะและความคล่องตัวในการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน

### ขณะเกิดแผ่นดินไหว

- ตั้งสติ อยู่ในที่ที่แข็งแรงปลอดภัย ห่างจากประตู หน้าต่าง สายไฟฟ้า เป็นต้น
- ปฏิบัติตามคำแนะนำ ข้อควรปฏิบัติของทางราชการอย่างเคร่งครัด ไม่ตื่นตระหนกจนเกินไป
- ไม่ควรทำให้เกิดประกายไฟ เพราะหากมีการรั่วซึมของแก๊สหรือวัตถุไวไฟ อาจเกิดภัยพิบัติจากไฟไหม้ ไฟลวก ช้ำช้อนกับแผ่นดินไหวเพิ่มขึ้นอีก

- เปิดวิทยุรับฟังสถานการณ์ คำแนะนำคำเตือนต่าง ๆ จากทางราชการอย่างต่อเนื่อง
- มุดเข้าไปนอนใต้เตียงหรือตั่ง อย่าอยู่ใต้คานหรือที่ที่มีน้ำหนักมาก
- อยู่ใต้โต๊ะที่แข็งแรง เพื่อป้องกันอันตรายจากสิ่งปรักหักพังร่วงหล่นลงมา
- อยู่ห่างจากสิ่งที่ไม่มั่นคงแข็งแรง
- ให้รีบออกจากอาคารเมื่อมีการสั่งการจากผู้ที่ควบคุมแผนป้องกันภัย หรือผู้ที่รับผิดชอบในเรื่องนี้

- หากอยู่ในรถ ให้หยุดรถจนกว่าแผ่นดินจะหยุดไหวหรือสั่นสะเทือนหลังเกิดแผ่นดินไหว
- ตรวจเช็คการบาดเจ็บ และการทำการปฐมพยาบาลผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ แล้วรีบนำส่งโรงพยาบาลโดยด่วน เพื่อให้แพทย์ได้ทำการรักษาต่อไป

- ตรวจเช็คระบบน้ำ ไฟฟ้า หากมีการรั่วซึมหรือชำรุดเสียหาย ให้ปิดวาล์ว เพื่อป้องกันน้ำท่วมเอ่อ ยกสะพานไฟฟ้า เพื่อป้องกันไฟฟ้าว ไฟฟ้าดูด หรือไฟฟ้าช็อต

- ตรวจเช็คระบบแก๊ส โดยวิธีการดมกลิ่นเท่านั้น หากพบว่ามีแก๊สรั่วซึมของแก๊ส (มีกลิ่น) ให้เปิดประตูหน้าต่าง แล้วออกจากอาคาร แจ้งเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนผู้ที่รับผิดชอบได้ทราบในโอกาสต่อไป

- เปิดฟังข่าวสารและปฏิบัติตามคำแนะนำ จากทางราชการโดยตลอด
- ไม่ใช่โทรศัพท์โดยไม่จำเป็นเพราะอาจจะมีแก๊สรั่วหรือน้ำมันทำให้เกิดประกายไฟได้
- อย่ากดน้ำล้างส้วม จนกว่าจะมีการตรวจเช็คระบบท่อเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เพราะอาจเกิดการแตกหักของท่อในส้วม ทำให้น้ำท่วมเอ่อหรือส่งกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์

- ออกจากอาคารที่ชำรุดโดยด่วน เพราะอาจเกิดการพังทลายลงมา
- สวมรองเท้าเพื่อป้องกันสิ่งปรักหักพัง เศษแก้ว เศษกระเบื้อง
- รวมพล ณ ที่หมายที่ได้ตกลงนัดหมายกันไว้ และตรวจนับจำนวนสมาชิกว่าอยู่ครบหรือไม่
- ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปปฏิบัติงานในบริเวณที่ได้รับคามเสียหาย และผู้ไม่มีหน้าที่หรือไม่เกี่ยวข้อง ไม่ควรเข้าไปในบริเวณนั้น ๆ หากไม่ได้รับการอนุญาต

- อย่าออกจากชายฝั่ง เพราะอาจเกิดคลื่นใต้น้ำซัดฝั่งได้ แม้ว่าการสั่นสะเทือนของแผ่นดินจะสิ้นสุดลงแล้วก็ตาม

## **อุทกภัย**

มีสายน้ำไหลมาอย่างรวดเร็วรุนแรง มีน้ำท่วมฉับพลัน อาจมีดินโคลนและท่อนซุงไหลมาพร้อมกับสายน้ำ

### **ข้อควรจำ**

นำมาให้ขึ้นที่สูง ตัดไฟฟ้าเพื่อป้องกันไฟฟ้าดูด

### **ข้อควรปฏิบัติ**

ตรวจสอบดูเขตแนวพื้นที่น้ำท่วมเพื่อหาพื้นที่สูงที่ปลอดภัยบริเวณท้ายเขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำ เป็นบริเวณที่ไม่ปลอดภัยหลีกเลี่ยงการปลูกบ้านบริเวณพื้นที่น้ำท่วมถึงควรเตรียมกระสอบทรายไว้ทำพนังกั้นน้ำ

ควรทำความสะอาดพื้นที่อย่าให้มีเศษวัสดุที่สามารถลอยตามน้ำและก่อให้เกิดอันตรายได้ ห้ามขับขี้นพาหนะ ห้ามเดิน ห้ามเล่นน้ำในกระแสน้ำที่ไหลเชี่ยวมีวิทยุติดตัวและคอยฟังประกาศเพื่อปฏิบัติตาม

### **วิธีการปฏิบัติ**

ติดตามประกาศทางวิทยุ และโทรทัศน์ไปสู่วัดพื้นที่สูงที่ปลอดภัยปิดสะพานไฟฟ้าหลัก และ ไม่สัมผัสสวิตช์ไฟฟ้าขณะเปียกให้หลีกเลี่ยงจากสายไฟฟ้าที่ตกลงมาสู่พื้นไม่วางกระสอบทรายพียงผนังข้างนอกบ้าน เพราะเป็นการเพิ่มแรงดันที่อาจทำให้ผนังพังทลายได้ไม่เติมน้ำประปาและไม่เติมน้ำที่ไหลมาท่วม เพราะจะเป็นอันตราย

### **ภัยจากลมพายุ**

**ลักษณะภัย** ลมแรง ฝนตกหนัก น้ำท่วมฉับพลัน มีคลื่นสูง และน้ำท่วมชายฝั่ง

### **ข้อควรจำ**

เมื่อมีการแจ้งเตือนระวัง หมายถึงพายุที่จะมาภายใน ๓๖ ชั่วโมง เมื่อมีการแจ้งเตือนภัย หมายถึงพายุที่จะมาถึง ภายใน ๒๔ ชั่วโมง เมื่อเกิดพายุ จะมีฝนตกหนัก และอาจเกิดน้ำท่วมฉับพลัน ปรากฏการณ์ศูนย์กลางพายุ คือ เมื่อเกิดพายุแล้วแต่มีลมสงบฉับพลัน หมายถึงท่านอยู่ในศูนย์กลาง\* ของพายุ และจะมีพายุตามมาอีกครั้งหนึ่ง

### **ข้อควรปฏิบัติ**

- ติดตามข่าวสารทางวิทยุและโทรทัศน์ หลบอยู่ในที่กำบังที่มั่นคง อยู่บนที่สูงที่น้ำท่วมไม่ถึง และอย่าออกเรือ
- เตรียมชุดยังชีพ และชุดอุปกรณ์หนีภัย ตัดต้นไม้สูงไม่ให้ล้มทับบ้าน ติดตั้งอุปกรณ์เสริมความแข็งแรงของหน้าต่าง เก็บตุนอาหาร น้ำดื่ม และถ่านไฟฉาย เติมน้ำมันรถไว้ให้เต็ม เตรียมแผนอพยพ เมื่อมีประกาศอพยพให้อพยพทันทีอย่าลังเลเพราะจะหนีภัยไม่ทัน มีเบอร์โทรศัพท์ที่ต้องติดต่อในกรณีฉุกเฉิน

### **วิธีการปฏิบัติ**

ถ้ามีประกาศให้อพยพให้อพยพไปสู่ที่ที่ทางการจัดเตรียมให้ เมื่อได้ยินสัญญาณไซเรนให้อพยพ ก่อนออกจากบ้านให้ปิดประตูหน้าต่างให้แน่นหนาพร้อมปิดเทปแนวประตูหน้าต่าง ออกจากพื้นที่น้ำท่วมไปสู่พื้นที่สูงที่ปลอดภัย เมื่อมีลมแรงให้อยู่ภายในกำบังที่มั่นคงให้คำนึงถึงปรากฏการณ์ศูนย์กลางพายุ อย่ารีบออกจากที่กำบังจนกว่าจะแน่ใจหรือได้รับข้อมูลสถานการณ์ปลอดภัย

## ดินถล่ม

**ลักษณะภัย** หิน ดิน ทราย โคลน ซึ่งอยู่บนที่ลาดชันสูงเลื่อนไถลมาลงที่ต่ำ

## ข้อควรจำ

เมื่อเกิดฝนตกหนัก หรือเกิดแผ่นดินไหว มักเกิดดินถล่มตามมา ให้สังเกตสีของน้ำที่ไหลผ่าน หากมีสีขุ่นข้นอาจเกิดภัยดินโคลนถล่ม เมื่อเกิดดินถล่ม จะเป็นอันตรายต่ออาคารสิ่งปลูกสร้าง เส้นทางคมนาคม ถูกตัดขาด เสไฟฟ้า และต้นไม้ล้ม

## ข้อควรปฏิบัติ

หลีกเลี่ยงการสร้างบ้านอาศัยอยู่ในบริเวณที่เคยมีเหตุการณ์ดินถล่ม หรือบริเวณหุบเขา พื้นที่ที่มีความลาดชันสูง พื้นที่ลาดชันแอ่งกระทะ พื้นที่ร่องน้ำ พื้นที่ถมดินใหม่ที่มีความลาดชัน หากท่านอยู่ในพื้นที่บริเวณอันตราย ให้สำรวจพื้นที่โดยรอบ เพื่อเตรียมการหนีภัย ควรปลูกพืชยึดหน้าดินบริเวณเชิงเขา และพื้นที่ลาดชัน เพื่อลดความเสี่ยงของแผ่นดินถล่ม สังเกตอากาศหากฝนตกหนัก ควรอพยพไปสู่พื้นที่ปลอดภัยโดยเร็ว

สังเกตพื้นที่รอบที่อยู่อาศัยหากพบสิ่งบ่งชี้บ่งบอกเหตุที่มีโอกาสเกิดดินถล่มให้แจ้งหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว

(ลงชื่อ) จ.ส.อ.

ผู้จัดทำแผน

( ประสิทธิ์ศักดิ์ มาตกุล )

นักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญการ

(ลงชื่อ)

ผู้เห็นชอบแผน

(นายสุทธิศักดิ์ สังข์ทอง)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

(ลงชื่อ)

ผู้อนุมัติแผน

(นายสมพงษ์ ศิวรักษา)

ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก